

קריב: כל תוכניות הדיור היו תעמולה. המדינה רוצה רק להשיא הכנסות

"אי העברת חוק המטרו היה אחד הרגעים הקשים של הכנסת היוצאת", אמר ח"כ הרב גלעד קריב, יו"ר ועדת החוקה, כנס משבר הדיור של גלובס בשיתוף המכון לרפורמות מבניות • לדבריו, "זה חוק שנהנה מתמיכה רחבה, ומשיקולים מאוד צרים של ח"כים ספציפיים, לא ניתן היה לקדם אותו" • דלית זילבר, מנכ"לית מינהל התכנון: "מטרופולין תל אביב יתמוטט אם לא יהיה מטרו" 3/7/22 יובל ניסני

"אני אדם שמתחלחל מהרעיון שאיתמר בן גביר יהיה חלק מהממשלה", אמר הבוקר (א') ח"כ הרב גלעד קריב (העבודה), יו"ר ועדת החוקה, חוק ומשפט, בכנס משבר הדיור של גלובס בשיתוף המכון לרפורמות מבניות, המתקיים במרכז ענב בתל אביב. את הדברים אמר קריב בפאנל בהנחיית הלית ינאי לויזון, סביב כישלון הממשלה להעביר את חוק המטרו בשבוע שעבר, והוסיף: "הנושא הזה לא קשור לגזענות, ליהדות, לציונות. בסופו של דבר יש כאן שאלה אחת: האם הממשלה תופסת את עצמה מחויבת לכל תושבי ישראל, אלו שבגליל ואלו שבמרכז, יהודים וערבים, או שזו ממשלה של סקטורים בודדים בלבד? אם היא תהיה סקטוריאלית, שתהיה שבויה בסדר יום קנאי, שום דבר מהבעיות שלנו לא ייפתר.

לדברי קריב, "המחזה סביב חוק המטרו היה מחזה מטריד מאוד. זה חוק שנהנה מתמיכה רחבה בבית, ומשיקולים מאוד צרים של חברי כנסת ספציפיים, לא ניתן היה לקדם אותו, בזמן שקידמנו 55 חוקים אחרים בהסכמה. זה אחד הרגעים הקשים של הכנסת היוצאת, ונגסה עד הבחירות להעביר את החוק הזה. נפעיל הרבה לחץ על מנת לסיים את המלאכה, כי הפרויקט לא יוכל לצאת לדרך בלי המסגרת הזאת".

"מטרופולין תל אביב יתמוטט אם לא יהיה מטרו, אין אפשרות אחרת בלעדיו", הוסיפה דלית זילבר, מנכ"לית מינהל התכנון. "הוא מטפל גם באוכלוסיות מוחלשות, מדבר על דיור בר השגה, על דיור להשכרה, על דיור מכליל. החלק של החוק שלא עבר כל כך משמעותי, כי בלעדיו להעביר את התוכנית בכל רשות בפני עצמה לא יקרה, ולא ניתן יהיה להקים את המטרו. מדינת ישראל מתנהלת עם אסטרטגיה וראייה לטווח ארוך, זה חוצה פוליטיקה ומפלגות, וזה הדבר הכי חשוב".

"האשמה האמיתית במחירי הדיור היא המדינה"

ח"כ קריב התייחס גם למשבר הדיור, ואמר: "אם מדברים על מחירי הדיור, צריך לגעת בפיל שבמרכז החדר - מה המדינה עושה עם הקרקעות שנמצאות אצלה. האם מדינת ישראל משתמשת במונופול שיש לה על הרוב המכריע של עתודות הקרקע לבנייה על מנת להעמיד קורת גג לכל תושב, או שהיא מספסרת בקרקעות של מדינת ישראל, שהן נכס ציבורי, כדי להשיא רווחים?"

"כל התוכניות לא תעזרנה, כל עוד מדינת ישראל ומשרד האוצר רואים בבנק הקרקעות אמצעי להכניס עוד ועוד כסף לאוצר המדינה, שבסופו של דבר מיועד רק למטרה אחת: הנמכת הגירעון וחיסול הגירעון, דבר חשוב אבל הפך להיות חזות הכול. תוכניות ההנחות הן תעמולה. האשמה האמיתית במחירי הדיור היא המדינה. מסתכלים רק לטווח הקצר, ולא על ההשלכות על הפריון, על שמירת כוח האדם האיכותי בישראל; את הדברים האלה אף אחד לא מודד. כל עוד מדינת ישראל לא מחליטה לשווק חלק ניכר מהקרקעות לבנייה במחירים מפוקחים, נמוכים, לא יפתר משבר הדיור."

"שרשרת הייצור של הדירות רוויית בעיות ומצריכה כל הזמן התמודדות", אמרה דניאלה פז ארז, מנכ"ל ובעלים פז כלכלה והנדסה. "נושא ההיצע מצריך עבודה אינטנסיבית של צוותים מולטידיסציפלינריים - אין לי מילים לתאר איך הדבר הזה מתנהל היום. בכל שנה המערכת מסתכרנת מחדש וזה יוצר בעיה קשה. הביקוש קשיח, ועם זה אין מה לעשות, והיום דירה ראויה היא רק דירה בבעלות. כשתהיה שכירות קונצרנית בכמות מספיקה, תהיה גם דירה ראויה מסוג נוסף, אבל כרגע זה לא קיים."

"הוכחנו שהבעיה לא בתכנון"

"בחמש השנים האחרונות הוכחנו שהבעיה לא בתכנון", הוסיפה מצידה זילבר. "גם השנה נעמוד ביעדים. ההיצע התכנוני עבר מהפכה, וכיום הבעיה היא התשתיות. זו הדרמה הגדולה: יש חוסר אדיר בביצוע תשתיות. היצע התכנון קיים, גם של תוכניות גדולות. יש תוכניות עם פרוגרמה נכונה שגדלות עם הצרכים בהמשך. אנחנו חיים בעולם מורכב הרבה יותר מבעבר, וכעת חייבים לפתור את בעיית התשתיות. לגרום לכל הרשויות שעוסקות בזה פשוט לבצע. למדינה יש כסף לתת, ואנחנו חייבים לעשות את זה. אי-אפשר בלי זה."

"היום אזרח ישראל נורמטיבי חי בתודעה שהוא חייב לרכוש דירה, ואם לא יעשה את זה - העתיד שלו ושל ילדיו בסכנה", הוסיף ח"כ קריב. "זה קורה משום שהמדינה חיסלה את הדיור הציבורי, ומתעקשת שלא להסדיר את שוק השכירות. היא יוצרת העצמה של הביקושים בשוק הדיור לקנייה, ולא משחררת קרקעות, שהן שלנו, של הציבור".

"הממשלה הבאה שתקום חייבת להקים מטה נדל"ן או מטה דיור אפוליטי, א-מפלגתי", סיכמה פז ארז, "שימונה על ידי גורמים מקצועיים. בדיוק כמו שיש לנו ודאות לגבי הצבא, ששומר על ביטחון המדינה, כך צריך להיות לגבי מטה הדיור, אחרת לא יהיה מי שיסיים את משבר הדיור. אי-אפשר לחכות לרצף שלטוני: צריך להקים מטה שהוא יהיה עם רציפות וייהנה מסמכויות, וכך יעביר את המטרו ואת כל ההחלטות שכבר התקבלו".

גילוי מלא: הוועידה בשיתוף המכון לרפורמות מבניות